

LA:SENYERA:FEDERAL

PORTA-VÈU DE LA JOVENTUT REPUBLICANA FEDERAL

Any III

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

August, 14, baixos

No responem dels articles firmats.

Tarragona 4 de Juny de 1909

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya y Nacions ibèriques,
trimestre. 1'50 ptas.
Extranger. 2'00 »

Nom. 87

Del Mestre

Las regiones en la federación

Nosotros, por nuestro sistema, reconocemos autónomas las regiones todas de la Península; autónomas política, administrativa y económicamente. Podrá cada una por nuestro sistema, darse la Constitución que estime más conveniente: tendrá su gobierno, sus Cortes, sus tribunales, su milicia, su administración, su Hacienda, y conocerá exclusivamente de cuanto a su vida interior corresponda. Hará si quiere, oficial el uso de su lengua dentro de su territorio; corregirá o derogará sus antiguas leyes, dictará las que considere exigidas por la razón y la justicia, y las codificará libremente. Gozará, en una palabra, de todas las atribuciones que no hayan sido taxativa y expresamente conferidas a los poderes federales.

En la Constitución federal tendrán las regiones el límite de sus facultades y la expresión de los deberes que para con España tengan. La extramilitación de las unas y el incumplimiento de los otros constituirán rebeliones que podrá la federación reprimir por las armas. A fin de prevenir las no surtirán efecto ni las constituciones regionales ni las reformas que en ellas se introduzcan interinamente no estén aprobadas por las Cortes de la Federación.

No podrán las regiones invadir los fueros de España ni atentar contra las libertades de los ciudadanos. Si de algún modo las suprimieran o las menos cabaran, tendría también la Federación el derecho de obligarlas a que las restituyesen e igual su pureza. Descansa nuestro sistema en el principio de la autonomía humana, y no podemos consentir que se la infrinja limitando en el individuo las manifestaciones del pensamiento y la conciencia.

Tampoco podrán las regiones conservar ni restablecer la monarquía. La forma obligada de nuestro sistema es la República. Sometemos en los negocios nacionales las regiones a los poderes de la Federación, pero a poderes electivos. Es hereditario el poder en las monarquías, y no podemos aceptarlo. De aceptarlo, pondríamos sobre las regiones una institución que estaría fuera de su alcance y tendería por su natural índole a extinguirlas en el Estado. Esto hace hoy el Imperio en Alemania y Austria.

Hay como se ve, en nuestro sistema, una verdadera ponderación de poderes y de fuerzas, la unidad de la

Nación, sin mengua de la libertad y de la personalidad de las regiones. Es cada región un Estado dentro del Estado; pero sin que mutuamente se invadan ni ninguno de los dos padezca. Sistema más racional, más acomodado a la naturaleza, más flexible, más apto para unir aún a las naciones todas de la tierra no lo ha concebido aún ningún talento político. Lo adoptaron los trabajadores en cuanto quisieron internacionalmente organizarse y a él van aun los que sueñan con la total abolición del Estado.

Quéjase algunos de que innovamos la división territorial de España sustituyendo las regiones a las provincias; pero injustamente. España venía de tiempo inmemorial dividida en las regiones en que la dividimos nosotros; las actuales provincias datan sólo del año 1833 en que se las creó por un simple decreto, sin tener en cuenta ninguna razón étnica ni geográfica, y sí tan sólo necesidades administrativas. Como consecuencia ineluctable del sistema unitario las estableció el Gobierno de aquella época; con las provincias de hoy, decía no puede ser rápida ni simultánea la acción del Estado.

Nada innovamos; restablecemos lo que fué; lo que tenía razón de ser atendidas las diferencias características de todas las regiones; lo que ha subsistido en lo militar hasta el año 1893; lo que existe, aún respecto a las Universidades y las Audiencias de territorio; lo que quiso restaurar Escosura el año 1847 en lo civil y político; lo que han deseado y no se han atrevido a realizar muchos de nuestros políticos. La división nuestra es racional; no la de ahora. Por esto hablamos principalmente de la autonomía de las regiones y no de la de las provincias. ¿En qué faltamos?

F. Pi Y MARGALL.

propia de federales convencuts, hem de repetir lo que moltes vegades hem dit, y es, que poc treball costaría, a nostre modest entendrer, el portar a cap la concentració de que tan se parla.

¿D'on ve la causa de que las diferentes forces republicanes, avui autonomistes, estiguin dividides o dispersades?

«Ve de la falta de bona fe dels seus directors y de les ambicions personals? Nosaltres opinem que sí.

«Per quin motiu, sino, els republicans qu'avui se diuen tots autonomistes y els autonomistes qu'es diuen republicans, donant una prova palpable demostrativa de quellors ideals els defensan y conreuen am bona fe no's disideixen a engrossar les filas del partit federalista, porta estàndart de la república y de l'autonomia?

«Quina confiança poden mereixer del poble que desitja solucions progressives als seus cada dia mes complicats problemes, uns elements que dient defensar els ideals de república i autonomia no s'acoblen dessota la senyera que desde tants y tants anys es el símbol de la seva defensa y conreu?

«Creuen aquests elements, no declarats netament federales, conquerir la confiança de la gran massa popular no donantli solucions sólidas basadas am les seves aspiracions de progrés y deslliuransa?

«No creuen encare prou desenganyat al poble per anarli am mitjas tintas?

«Pósine en si aquests elements avants mentats y procurin arreconar les seves ambicions y vanitat posposantho tot al bé general.

Si el temps qu'en sa may desmentida evolució ens ha demostrat que'l triomf es del federalisme, perquè obstinarse en anar contra la lley natural.

Moltes serien las rahons que podríam aduir en favor de lo que lleal y sentidament defensem, pero en el present article ens abtindrém de fer-ho. Lo que sí aconsellém —encar que modestament— als susdits elements es: que avans d'intentar la concentració de les diferents branques, despreses unes del corpulent ARBRE DE LA FEDERACIÓ y altres qu'hann viscut de la seva sàvia y essència, que procurin meditar detingudament el pas que van a donar y obrir en consecuencia.

Y per lo que als federales respecta, debém repetir lo que serveix de cap-salera d'aquest modest article; procurém no posar novament en pràctica aquell antic aforisme de que *c'ha bu gada perdem un llençol*. Y això ho

diem per experiència, en quin interminable llibre tots hi tenim l'imperiós deber d'estudiar continuament per treure profit de nostres accions encaminades a la consecució del ben comú.

JOAN TORRENT.

Arenys de Mar 1 de Juny de 1909.

Protesta

Protestem ab tota la forsa de nostra indignació del fet portat a cap el passat dissabte per un dels inspectors de policia (el mes vell) treient de dintre la «Tombola de Caritat» a viva forsa a un jove obrer tarragoní y honradíssim, sense tenir contra ell ni el mes petit indicí sospitos y pel sol fet de no portar (encar que no'l pagué) un traço de cent pessetes.

Qui no serveixi per un carrec que no's posi a desempenyarlo.

Nosaltres som així.

Clà y català.

Un home felí

El Sr. Martinez

Si l'Eusebi Blasco fos viu y tingüés l'honor de coneixer al Sr. En Josep Martinez y Vidal, a ben segur que feria una nova edició d'aquell qüento *La camisa de l'home felí*, però reformada, perque aquell rei malalt que volta tan de mon per trobar un home que sigui felí per posar-se la seva camisa per curar-se y sols pot trobar un home que n'es de felí però de tan pobre com es no porta camisa, no podent, per tant el rei curar-se, el podría en Blasco fer arribar fins a Tarragona y anar a trobar al Sr. Martinez y posar-se la seva camisa, ab la seguretat de que'l consells d'aquells metges tindrien la seva eficacia, retornant la salut an aquell pobre rei. Tant felí arriva a ser avui el nostre arcalde accidental.

No l'heu reparat aquests dies ab quina cara de satisfacció anava pels carrers? Jo soc l'autor—devia dir—jo soc l'autor y l'iniciador de que'l veïns de Tarragona y 'ls congressistes forasters estiguin uns moments de alegria, ab la sortida d'aquests célebres, pero no tan com jo, *bal's populars*. Y després dirán que jo no vaig a favor dels populars!

Oh, l'Sr. Martinez! Quin talent y quanta iniciativa propia té'l Sr. Martinez! Si nosaltres fossim poetes, escriuriem una *oda alejandrina* Iglosant la obra en tots conceptes ciutadana

Enguardia

Degut a lo conveniente que seria per la prosperitat de la política republicana autonomista la concentració de totes les forces que l'anfitrit d'aspiracions fa que la seva gestió sia indispensable per la consecució d'un fi que totes per igual tenen lo ineludible deber de treballar, torna a parlarse de la constitució d'un partit o concentració de les diferents forces republicanes autonomistes de nostre terra.

Nosaltres parlant am la franquesa

del Sr. Martínez, y hi inclourem la seva gestió com a *sang-de-ruc de la Baixada de Misericòrdia cantonada a la Plaça de la font*; la seva gestió com a president de la comissió de festes de l'Ajuntament, sense descuidarnos de relatar lo que digué als països encarregats de portar els gegants y nanos, en revenja de votar aquests la candidatura popular; la seva gestió, en fi, com a arcalde accidental, qu'es per cert la mes célebre de totes les seves gestions!...

Mes no som poetes y no podém donar forma al nostre pensament. Pero vagin com a salut del poble, el que creiem interpretar, els següents mots:

Salve, senyor Martínez! Que per molts anys pugui disfrutar de tanta felicitat, fent de majoral honorari dels tan célfres balls populars!...

Infamia!

(Argument p'ra un drama inedit que podríen encrregars de desarollar quicuns elements del nostre poble.)

PERSONATGES: Don Joan, home de edat madura que á fuerza de arrastrarse ha arribat a escalar els llocs mes preeminent dels de la societat, tot y sen un cap buid.

D. Josep Maria, secretari particular del primer, home sens escrúpols, jove, y disposat a ferho tot pel seu quefe.

D.ª Pepita, bona senyora, tot cor, conserva encar els rasgos de la seva bellesa de quan era jove, esposa de D. Joan.

Criats, partidaris y gent de poc mes o menos.

L'accio passa en una vila de Castella. Els personatges casi tots catalans.

Epoca, casi actual.

L'obreta podría desarrollarse en tres actes, en aquesta o paragua forma.

ACTE I

D. Joan demana quartos a la seva muller. Aquesta s'hi nega rodonaument per estar ja cansada de donar-nhi. Ell insisteix. Ella's mostra intransigent y resolta. Podrà acabar-se el acte, dient ell: Me la pagarás.

ACTE II

D. Joan y D. Josep M.^a al despatx del primer. Aquest proposa al segon una martingala per apoderarse de la fortuna de la muller.

D. Josep M.^a sensillament com qui no vol accepta el plan que li donarà apariencies de Tenorio y quartos. En aquest moment entra la víctima y cau el teló.

ACTE III

Sala del tribunal. Vista d'una causa per adulteri. La procesada nega i fet. Afirma que no es veritat lo que se li acumula.

D. Josep M.^a únic testimoni de càrrec sosté que ell l'ha poseida. El marit afirma que's hi va trovar.

El tribunal la condemna a posar en mans del espòs els bens llegítims dels seus fills. (Teló pausat.)

Podria haverhi apoteosis final, pe-

ro trobem que desdiria de la serietat del drama.

Tràgic amor⁽¹⁾

(En honor den Guimerá)

«La reina vella» te una filla enamorada de la mar.
«El fill del rei» de «Terra Baixa» tot «Sol solet» la va a buscar.
«Mestre Olaguer», qu'es un bon mestre, ja està cansat d'aconseillar:
«La santa espina» que tu portes clavada al cor no la treurás y quest amor que tens a «Andrònica» «L'ànima morta» t' deixará.

Ell no'n fa cas. Li han dit «Les monges de Sant Aymant» que regalant un bon «Jesús de Nazareh», al «Rey y monjo» s'aimaran y es tan cregit d'aquesta dita y n'està tan esperauas que ha dit «En Pòlvora, el seu patje, que si no'l casen morirà y fins «La Boja» «Maria Rosa» a «En Pep Botella» ho ha expicat.

**

«La Baldirona» vella bruixa ha estat cridada al vell palau y essent a «La sala d'espera» «Gala Placidia» li ha parlat.

—Vos que feu signes cabalístics y de la vida dels mortals sabeu l'enigma, digueu prompte: del nostre princep, qu'en serà?

—«Judith de Welp», «La Pecadora», com se la sol anomenar, —ha dit la bruixa— ab sa hermosura l'amor del princep s'endurà y, com «L'aranya» fa ab la mosca, ab sos ardits l'enmallarà.

—D'aquests amors sabeu l'epífec ves que ab el diable haverà pactat?

—La «Mort den Jaume d'Urgell» ella al seu amant farà donar —A mi les guardes! —diu la dama— mes la gran bruixaja ha volat.

**

De la sentencia de la bruixa han passatja quatre o cinc anys ningú recorda que al món siga, fins al palau ho han oblidat.

Dintre'l castell de «La Miralta» s'aisen les copes de cristall y al dringuejar, el most dibuixa sobre'l mantells taques de sang.

L'«Aigua que corre» joganera pels brolladors saltironant, sembla burlarse de «La farsa» qu'en contra'l princep han tramat.

En tant la nit a grans gambades ab negres vels se va acostant

Els que segueixen «El camí del sol» l'han vist ja trastornar alla d'enllà de les muntanyes ont ha deixat sos últims raigs, y com si això fos la consigna demunt del princep s'han tirat.

Cruixen els ossos vigorosos bregant en lluita desigual rodan per terra plats y copes. De sopete... res: tot ha callat. Sois a un extrem de l'ampia sala «Arran de terra», manillat, «L'Eloi», el princep que a «La filla del mar» mai mes a recordat, pensa ab Judith y encar espera que'l seu amor lo salvarà y, endormiscat, se ven ab ella com «Mar y cel» ben abraçats.

**

(1) Poesia llegida per son autor en la Festa del Homenatge celebrada el dijous 27 de Maig de 1909, en el saló del Ajuntament.

A mitja nit, com una sombra, «Mossen Janot» s'ha presentat dintre la cambra. El pobre Eloi li ha demanat per confessars.

El sacerdot, molt complascent, s'ha disposat pera escoltar.

—Oiu mon plany, vell confessor, oiu mon plany d'enamorat.

Jo m'estimava a una princesa enamorada de la mar, eren ses galtes dos roselles, eren sos ulls, com el cel, blaus, era són cos com la palmera cimbredadora d'elegant. Jo la seguia nit y dia sempre frisos y adelerat sense lograr que ni un sol cop s'escrés en mi son bell esguart.

Uu jorn, demunt d'una euga blanca, vegi una dama cabalcant lluit estol de hermosos patjes feien la guarda al seu vo'tant.

Un glop amarg que'm va recorrer per dius la gorja, d'abaix dalt, y una emoció desconoguda, jamai sentida, m' van rebolar els peus a terra. D'aquell dia no he tornat mes a recordarm de la de galtes com rosel·las, de la dels ulls com el cel blaus; tant sols recordo que a «La festa del blat» Judith se'm va mostrar acaricianta y falguera... y avui m'ha fet empresonar.

Vos que dieu la santa missa, vos que llegiu llibres sagrats, digueu, digueu: els cors de dona son un abim? son un parany? Callá'l principe: resta'l clergue sense saber que contestar. Una diabolica riatllada torbá'l silenci solemnia.

La profècia de la bruixa fou realitat al endemà.

**
Aquesta vella història ningú me l'ha contat ha estat forjada ab obres del Mestre Guimerá.

J. BRU FERRER.

26 Maig, 1909.

Us quants ignocents hi portaren coses bones.

Per fi s'obri la barraca y a carrera feta anaren entrant els del poble y els forasters ab les buixaques escurades de quartos y plenes de paperets cargolats.

Los y las organisadores no s'entien de feina, els altres tampoc ho entien, pero al cap-de-vall se va saber que totes les coses bones havien anat a parar als bufets y calaixeres de les personas pudentes del poble; que les nenes per distreures descargolaven y tornaven a cargar els paperets sota la taula,—sense màcula de pecat, per supuesto—y que la gent sen anava d'alló mes contenta dient. si sortissin a la carretera, al menys s'esposarien la vida.

A Estropajosa el disgust es gran pero les dames sen riuen y els seus fills adoptius també.

La senyora del seu senyor está que no cap a la pell.

Ens hem de ratificar en lo que hem dit mil y una vegades. El *Diviri del Comercio* es el periodic de mellar informació.

Al donar compte la setmana passada de la sessió de l'Ajuntament, sen van descuidar de fer constar el prec del nostre amic Sr. Cavallé, de què's reguessin dues vegades cada dia els principals carrers durant aquestes darreres festes, pera fer desapareixer de la vista dels forasters ese sudario que nos envuelve, com s'acustuma a dir ara, y tal com ho digué nostre regidor en la sessió.

Doncs el *Comercio* sense comers, ho relata tan be que ni sisquera el felicita (sic).

Oh *Comercio* oh *Comercio*
oh *Comercio*... de Don Juan,
un tiempo fuiste un diario,
avui lo qu'ets ni tu ho sabis...

De *La Dépêche de Toulouse* del 25 Maig.
«EL DIT DE DEU.—Lisboa 24 Maig.—Una tempestat horrorosa ha causat grans desperfectes a la catedral d'Oliva mentre se celebrava una missa especial pera demanar que cessés la perllongada sequia que sofríen. Mentre el capellà oficiava va caure un llamp a la catedral que ademés d'incendiar l'altar va matar l'oficiant y tres dones.

La multitud presa de panic se precipità vers la porta resultant 27 personnes ferides, que varen tindre d'esser portades a l'hospital.

An això nosaltres hi feríem un comentari, pero com que varem llegir dies endarrera una *Papallona* o *Mariposa* de aquestes que s'han de llençar després de llegirlas—segons resa la fulla—y en ella deia que de tots modos hem de morir un dia o altre y que Deu ja coneix als seus, ens abstrinxem de dir-hi ni una sola paraula.

No fos cas que després ens prengués per altre!

En nostre afany de ajudar ai estimat confrare *Diario del Comercio*, en la tasca de les denuncias contra el qui falti en el compliment del seu deber, y despresa de fer naltros les gestions prop del senyor Ministre y de tot el Govern pera qu'es fassin efectives les responsabilitats, copiem la denuncia qu'el mateix diari publica, donantि de passada grans mercés perque ens estalvia fina.

«Nuevamente llamamos la superior atención de los señores presidente y fiscal de S. M. de esta Audiencia provincial sobre el hecho de haber tomado parte directa en las últimas elecciones mu-

nicipales el alcalde de esta ciudad D. José Prat y Prats.

Este señor, se hallaba en la puerta de los colegios electorales y acompañaba a los electores a las urnas, ejerciendo una coacción y una presión nunca vistas ni oídas.

Mentira parecía ver á todo un señor alcalde, á toda una autoridad, convertido en un agente electorero, de esos que en las grandes capitales se alquilan para ostentar cartelones y repartir candidaturas.

Esto no nos lo ha contado nadie; lo presenciamos nosotros, como lo presentó todo Tarragona.

A tenor de la ley electoral vigente, artículos 67 y 68, con arreglo á las circulares del Excmo. Sr. Ministro de Gracia y Justicia, el hecho debió dar lugar al correspondiente sumario desde el momento que formulamos la oportuna denuncia en nuestras columnas, caso de que el Fiscal de S. M. no se hubiese antes enterado del hecho.

Artículo 68 de la vigente ley electoral: Cometen delito de coacción electoral, aunque no conste ni aparezca la intención de cohibir ó ejercer presión sobre los electores:

1º Las autoridades civiles, militares y eclesiásticas que prevengan ó recomiendan á los electores que den ó nieguen su voto á persona determinada y los que, haciendo uso de medios y de agentes oficiales ó autorizándose con timbres, selllos, sobre ó menbretes que puedan tener este carácter, recomiendan ó reprobaren candidaturas determinadas.

El señor alcalde hizo esto y mucho más, pues cohibió y ejerció presión sobre los electores.

Molt podríem anyadirhi, pero esperem que ho fará el Comercio, ja que a la cuenta n'està ben enterat; veigi, al mateix temps, quants pagarés va estripar y a qui preu pagava els vots.

¡Ah! També ens dirà quants ne va copiar el fastigós den Brell.

¡Apa don Joan, que l'empujém!

Don Joan Cañellas y Tomás fa temps que no ns ha portat als Tribunals.

¡Potser aquesta setmana...!

La Reconquista que ab tot y esser tan

jove es ja molt desgraciada porque veu la palla en ulls ajens y no veu la viga en el seu ull, ens dedica *nada menos* que el primer article del passat número para comentar una sola ratlla nostra tractant dels Jocs Florals de Barcelona.

EL DISCURS PRESIDENCIAL NO VA AGRAVAR GAIRES.

Repetimho una vegada mes, no pera mortificar a Na Dolors Moncerdá de Maciá, que no ns agrada esser implacables ab les dames, sino pera donar lloc a *La Reconquista* a fer un altre article per omplir el buid del seu setmanari.

En quant a lo de suposar que nosaltres diem que *no va agradar gaire* pel marcat sentiment religiós dels dos paràgrafs que copia a *La Reconquista* es senzillament estúpida la suposició, puig nosaltres que som amics de la llibertat de pensament som els primers en respectar les creencies dels altres y no fem com els de la confraria de *La Reconquista* que tot y essent enemics de la llibertat de impremta, de reunio y d'associació políticament, fundan periódics, estableixen casinos y celebren mitings pera abominar d'aquesta mateixa llibertat, que es tan magnánima y noble que fins els dona dret a bescantarla públicament.

Aprenguin llògica els redactors de *La Reconquista*, espacialment en J. A.; tornin a llegir el discurs presidencial; compariu ab altres anteriors y tindrén explicada la raó del perque *nova agradar gaire*.

Per avui ja n'hi ha prou ab dos quartilles.

Solts y noves

Els que assistirem a la vetllada literaria ab que Tarragona honrà al gran Guimerà recordarérem per tota la nostra vida aquell acte hermós y trascendental.

Quants prengueren part a la festa foren aplaudidissims. Pero volém fer ressaltar lo que va passar ab un grupet del públic, que a nosaltres, al presenciarlo, la cara ens queia de vergonya.

Desde que va comensarse l'acte fins que va acabar, no van parar aquells individus de burlarse descaradament dels que prengueren part a la vetllada a excepció de un dels lectors de poesies,

que perqué ho feu en castellà y fou el únic, el varen aplaudir molt y no li van fer mofa. Els qu'estaven a l'entorn d'aquells individus sense educació, prou demostraren el seu desprecí pels del grupet, pero ells, sense comprendreho, van fer de les seves.

Creíem que no serà necessari publicar els seus noms perque tothom els coneixí, dient solzament que el que moví mes fressa de tots era un tenor que mes de quatre voltes s'ha fet applaudir en algúns escenaris de la localitat, y entre 'ls que'l secundavan hi havia un dependent d'una important casa comercial, un sastre y algú altre individuu. Tots ells porten pèl a la cara, puig son majors d'edat y figuren com a socis en el «Ateneo Tarraconense de la classe obrera.»

Si convé els citarérm pels seus propis noms.

A les escoles ensenyen una assignatura que se'n diu Urbanitat.

El «Club Gimnástico de Tarragona» important societat deportiva tarragonina va invitarnos la setmana passada a visitar les reformes introduïdes en el mateix.

Estém molt satisfets d'haverhi assistir, puig ademés del augment de local que s'ha engrandit ab els baixos de la casa del costat, la reforma en los aparells es verament notable.

Avui disposa el «Club» de sales espaioses on estan collocats els aparells ben separats els uns dels altres y conta ab l'aument de dos quartos pera duixes ab una presió de 30 metres d'altura.

Felicitem entusiàsticament els senyors que componen la Junta Directiva y estém convensuts de que els tarragonins, joves y vells s'apressaran a ingressar en el «Club» ab la seguritat de que dintre d'aquella casa han de convertir en realitat palpable el «Mens sana in corpore sano» dels romans.

Hem rebut del senyor Alcalde quatre bonos que equitativament han estat repartits entre altres tantes famílies necessitades.

Mil mercés en nom dels interesats.

Copiem del *Diario del Comercio*:

«El Serrallo, que dá vida á Tarragona y por si solo constituye una industria

que gira millón y medio de pesetas, tiene perfecto derecho á la vida, impidiendo que los vapores de pesca y la merluza del Cantábrico haga más triste y precaaria la vida de los intrépidos y sufridos pescadores.

Sentiremos que se nos obligue á ahondar en este asunto, que ha venido á demostrar lo que puede esperar de los *populacheros* la ciudad de Tarragona.»

Doncs bé, naltros ajudarem al confrare á ohondar en aqueix assumpte, comentant per acusar á D. Josep Prat y Prats, alcalde actual de Tarragona, com a primer importador de peix pescat ab vapor.

Arriba *Comercio*, a veurer qui afondrà mes.

Dimars a la tarda acabà llurs tasques el Congrés Agricol celebrat en aquesta ciutat.

No haventnos enviat invitació pera assistir a dites sessions, comprendran els senyors de l'Organisadora que no donem compte de les conclusions aprovades.

Ens extranya que'l *Diario de Tarragona* digui que son mereixedors d'elogi els organitzadors de la «Tombola de Caritat» quant les queixes dels que l'han visitada son casi unànims.

Qui te rá?

Animadissím va veure el nostre Centre Federal el darrer diumenge a la nit, ab motiu de celebrarhi el *Ball del ram*.

El jovent dansà fins ben entrada la matinada, divertintse de bò de bò.

Pera'l proper diumenge, s'anuncia un ball de societat.

Probablement el diumenge donarà una conferencia en la Unió Democrática Nacionalista, el jove diputat per Figueres y distingit amic nostre En Joaquim Salvatella.

Sr. Martinez: Fassi l'obsequi de manar que's reguin els carrers de Tarragona, principalment els del port, qu'estan intransitables de tanta pols. Ab aquell ventet d'ahir, semblava que la nostra ciutat estés inundada de boira.

Serém atesos?

Imp. de E. Pamies, Unión, 54

te de la riera de Riudecañas y allí estaba Redón socorriendo á los heridos no el alcalde de Tarragona. ¿Qué extraño es pues que enarbolar una bandera tan simpática como la de acabar con las immoralidades del municipio, el pueblo le aclamase y le acompañase hasta el Centro Federal? Es eso siquiera tumulto? Hoy día eso es lo corriente pues así ejercitan sus derechos los ciudadanos. En todo caso no habría en esa manifestación más que la falta de no haber pedido permiso á la autoridad para realizarla. ¿Pero que culpa tiene de eso el señor Redón?

Y nada más señores Magistrados. Yo lo confío todo á vuestra discreción. Yo entiendo que á un país se le honra grandemente con autoridades como son las que ahora me dirijo á las que no hay que exitarlas al cumplimiento de sus deberes que no lo necesitan, y que aprecian los casos justificables con aquella claridad, honestidad y veracidad que he procurado hacer. Entiendo que es obra de justicia la absolución libre de Redón, y que resultaría hasta duro hacerle res-

Informe d'en Juliá Nougués en la causa d'en Pere Redón

dire á la acusación privada ¿A dónde iríamos á parar en una sociedad en que se injuriase á los hombres en su sexo y en la memoria de su madre y no rechazase por si mismo la ofensa? Por un lado la anarquía, pero mayor miedo me daría á mí ver á una sociedad en que las autoridades faltasen á sus deberes en sesión pública e injuriases gravemente sin que sus injurias fuesen rechazadas energicamente.

Diccia la acusación privada: buscamos antecedentes. ¿Dónde los quería encontrar? Es muy difícil encontrar esos precedentes, pues dejando el caso del Conde de Peñalver, Alcalde de Madrid, no pueden encontrarse esos precedentes, más que en algunos archivos municipales de algún pueblo insignificante en que los concejales suelen ventilar las cuestiones á navajazos.

Creo que he probado suficientemente 1º Que el Alcalde recibió una bofetada el dia 13 Septiembre 1908 de manos de Redón concejal del Ayuntamiento; segundo Que ese hecho se realizó levantada la sesión del Ayuntamiento y 3º Que el Alcalde ofendió gravemente pronunciando palabras injuriosas por la memoria de la madre de Redón, advirtiendo que cualquiera de las palabras pronunciadas son injuriosas justificando la bofetada al Alcalde.

Pero queda algo aquí. Queda según el Ministerio fiscal un delito de desorden público, de alteración del orden público y vamos á ver como lo define el Código penal en el artículo 271. Recordad los hechos. Se levanta la sesión sin desorden ninguno. Había allí, no un piquete sino cuatro guardias de orden público, cuyos señores no tuvieron que salir hasta que todo había acabado, cuando se produjo el incidente de la bofetada. Entonces se mandó desalojar el local y como ocurriría aquí si ahora por cualquier grito el digno presidente mandara desalojar el salón, los más remolones no por

GRAN HOTEL CONTINENTAL

— DE —

Martí y Redón

APODACA 30.— ELEFONO, 5—TARRAGONA

Establiment de primer ordre completament nou y construit exprofés pera hotel. Situació inmellorable apropi de l'estació y del port. Habitacions estucades. Magnificues terrasses ab vistes al mar y al camp. Llum elèctrica. Quarto de bany y ducha. Quarto fosc per fotògrafs. Salons de lectura y pera visites. Autogarage. We c'sclorets. Cafè restaurat.

Higiene y confort modern. Servei de gran luxo pera banquets.

LÍNEA REGULAR DE GRAN VAPOR IBARRA Y COMPAÑÍA SOCIEDAD EN COMANDITA SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Agüiles, Almería, Málaga, Cádiz, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y la Cristina), Vigo, Marià Vilà, García, Carril, Corunya, Ferrol, Elvadeu, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastiá, Bayona y Burdeus.

Servei ràpid eventual pera'l Nort d'Espanya, ab escala en els ports de València, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao.

S'admet càrrega y passatgers a preus redunts. Sortirà d'aquest port el pròxim dijous dia 10 el magnific vapor espanyol

Cabo Palos

de 2.500 tonelades, capitá En Pau Aisina. Admetent càrrega y passatgers pera ls esments ports. Consignatari a Tarragona: En MARIAN PEDES.

TALLER DE EBANISTERÍA

— DE —

EDUARDO GRAU

Se componen toda clase de muebles

RAMBLA DE CASTELAR, 12.—TARRAGONA

GRAN FÁBRICA DE CALSÁT PERA PÀRVULS

— DE —

CAVALLÉ Y MARQUÉS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94
TARRAGONA

FÁBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopédics (trencats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que n'saben construir. Costa molt colçar un braguer, pero mes encare saberlo construir, puig avans de colorar-lo se es indispensable saberlo construir perque sense la ciència y pràctica de construcció mai se pot adquirir la d'execució.

No us deixeu atrair per aqueixos aplicadors de braguers que, descolexint per completa t'ller construcció, anuncien la radical curació de les heroies o trencadures.

El BRAGUER ARTICULADOR REGULADOR sistema Montserrat, es el mes pràctic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebels que signin.

Grans existències de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies congenites o de l'infància y tot lo que's refereix a Cirugia y Ortopedia.

CASA MONTSERRAT, UNIÓ, 34.—TARRAGONA

CLINICA Y CONSULTORI

pera las enfermedades de la dona

Vies urinaries, irujía operatoria, parts electro erap'a y anáisis
micro-química d'orina y productos patológicos

BAIX LA DIRECCIÓN DEL

DOCTOR RABADA

Ex-intern de l'Hospital de Santa Creu, ex-ajudant de la Polyclínica
del Doctor Fargas y Metge de les C. ses de Socors de Barcelona

Consulta

De 10 a 12 y de 5 a 7.—Pera obrers, de 7 y mitja a 8 y mitja nit.—Pera els pobres
franca, los dilluns, dimecres y dissabtes de 12 y mitja a 1 y mitja.

RAMBLA CASTELAR, 31, PRINCIPAL

BODEGA VINÍCOLA DE DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, Priorat, País y generosos a preus inòdics.
Únic dipòsit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de Xerez Sanchez Romate,
els quals s'expondràn a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Teléfon n.º 67

5, S. Agustí, 3.—Tarragona